

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput XX. Idem Eborac. (a) Archiepiscopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74526)

NOTÆ.

1. (a) **I**dem.] Ita etiam legitur in prima collectione, sub hoc tit. cap. 22. & post Concilium Lateran. p. 15. cap. 19. legitur *Norvicensi Episcopo*; unde cognoscitur, in præsentem referri partem textus in cap. significasti 9. de offic. deleg. ubi extat integra Decretalis. Verba autem, quæ in præsentem referuntur, plenam lucem accipiunt ex Concilio Arausic. 1. can. 10. ubi ita sanxerunt PP. *Si quis Episcoporum in aliena civitatis territorio Ecclesiam adificare disponit, vel profundis sui negotio, aut ecclesiastica utilitate, vel pro quacunque suorum opportunitate, præmissâ licentiâ adificandi (quia prohibere hoc nefas est) non presumat dedicationem, quæ illi omnimodò reservatur, in cuius territorio Ecclesia as-*

surgit: reservatâ verò adificatori Episcopo hac gratiâ, ut quos desiderat clericos in re sua videre, ipsos ordinetis, in cuius civitatis territorio est; vel si ordinari jam sunt, ipsos habere acquiescat, & omnis Ecclesia ipsius gubernatio ad eum, in cuius civitatis territorio Ecclesia surrexit, pertinebit. Concessum ergo fuit Episcopis patronis, ut etiam in Ecclesiis existentibus in aliena diœcesi possint præsentare presbyteros, & virtute huius præsentationis debeant admitti à propriis Episcopis, in quorum territoriis Ecclesiæ illæ erant. Unde quod de Episcopis constituentibus Ecclesias in aliena diœcesi in dicto canone cautum erat, hic protrahitur ad casum, in quo ad Episcopum jam consecratum juspatronatus in aliquibus Ecclesiis alienæ diœcesis pervenit; nam tunc etiam potest propriâ auctoritate in eis presbyteros instituire.

CAPUT XIX.

Idem Abbati (a) S. Albani.

Consultationibus. *Et infra*: De cætero si aliquis clericus ab ordinatio iudice in Ecclesia aliqua institutus fuerit ad repræsentationem illius, qui ejusdem Ecclesiæ credebatur esse patronus, & postea juspatronatus alius eviderit in iudicio; clericus qui institutus est, non debet ab Ecclesia ipsa propter hoc removeri, si tempore præsentationis suæ ille, qui eum præsentavit, juspatronatus Ecclesiæ possidebat. Si verò non possidebat juspatronatus, sed tantùm credebatur esse patronus, cum non esset, nec possessionem patronatus haberet, secundùm consuetudinem Anglicanam poterit ab eadem Ecclesia removeri. Donationes verò, vel concessiones Ecclesiarum, si quæ fiant privatis personis, viventibus illis, qui ipsas Ecclesias possident, nullius debent esse momenti: si religionis fiant locis, ratæ debent haberi; ita quidem, quod personæ quæ jam dictas Ecclesias possident, sine ipsarum assensu eis in vita sua non debeant spoliari.

NOTÆ.

1. (a) **S**anti Albani.] Ita legendum est, ut legitur in cap. 23. sub hoc tit. in 1. compil. & post Concilium Lateran. p. 15. cap. 20. & in cap. consultationibus, de offic. deleg. cap. consultationi, de donat. ubi extant aliæ partes huius textus.

42. Mancinus *sacri iur. controvi. dissert. 9. cap. 8. Salgado de protect. Regia. 3. p. cap. 1. num. 160. Tondutus de benef. p. 2. cap. 4. §. 9. num. 11. & latè probavi in cap. querelam de elect. Id tamen ita accipiendum est, si ipse bonæ fidei possessor erat; nam si cum mala fide juspatronatus possidebat, sicut non facit fructus suos, ita nec præsentare valet, ut docuerunt Lambertinus de iurepatron. lib. 2. p. 1. §. 3. art. 2. §. 7. Garcia de benef. 5. p. cap. 5. num. 69. Lotherius lib. 1. de re benef. §. 34. num. 28. Cabedo de Patronatu Regio, cap. 8. num. 2. §. 7. Lara de annivers. lib. 2. cap. 9. num. 4. Salgado de Regia protect. 3. p. cap. 1. num. 160. Tondutus tom. 1. refel. p. 2. de benef. cap. 4. §. 9. Illustr. Ramos pro Episcop. Lusit. propos. 1. §. 1. num. 48. Commentarium huius textus dedi in d. cap. querelam.*

COMMENTARIUM.

2. **E**x hoc textu communiter deducitur, clericum præsentatum ab eo, qui est in quasi possessione juspatronatus, non esse removendum ab Ecclesia, et si evincatur juspatronatus à vero possessore: quod etiam probatur ex cap. querimoniam, hoc tit. l. 9. tit. 15. partit. 1. & docent Barbosa lib. 3. juris eccles. cap. 12. num. 183. Gutierrez lib. 3. canonic. 9.

CAPUT XX.

Idem Eborac. (a) Archiepiscopo.

Suggestum est auribus nostris, quod cum Ecclesiæ de Ochona, ac de Boraes, Saiter, & de Land. de assensu Domini fundi, & auctoritate Eboracensis Archiepiscopi Ecclesiæ B. Petri Eborac. concessæ, & assignatæ sint in præbendam, Canonici de (b) Novoburgo concessionem illam attenuare, & irritare nituntur occasione donationis, quam sibi asserunt prius factam fuisse. Unde quoniam licet in donationibus Eccle-

Ecclesiæ requirendus sit, & expectandus patronorum consensus, Ecclesiæ tamen ipsæ, nisi auctoritas intervenit Pontificalis, canonicè concedi non possunt: universitati vestræ significamus, quod prior concessio, si cum assensu patroni, & auctoritate diocesanæ Episcopi facta est, aut ejus fuerit assensus postea subsecutus, posteriori concessioni præfertur: alioquin illa debet præferri, quamvis posterius facta sit, quæ consensu domini fundi, & Episcopi auctoritate fulcitur.

NOTÆ.

(a) **E***Boracensi.*] Ita etiam legitur in prima collectione, *sub hoc tit. cap. 25.* & post Concilium Lateran. p. 15. cap. 23. De Eboracensi Metropoli nonnulla adduxi in cap. 4. de *rescriptis.*

(b) *Novoburgo.*] Forfan legendum est, *Novoburgo:* quod monasterium est in diocesi Eborac. Canonicorum regularium Ordinis D. Augustini, constructum anno 1127. ut refert Pennotus *lib. 2. hist. canonic. regul. cap. 37. num. 10.* & commentarium hujus textus dedi in cap. 4. cap. *illud, hoc tit.*

CAPUT XXI.

Idem Archiepiscopis, & Episcopis per Angliam (a) constitutis.

Relatum est auribus nostris, quod nonnulli ambitione nimia tracti, occasione laicæ recognitionis, & potentia secularis, in seculari foro, non requisita Episcopi audentia, patronatus Ecclesiarum, & beneficia ecclesiastica sibi præsumunt in vestris parochiis vindicare. Quoniam igitur hujusmodi personæ non intrant per ostium, sed aliunde descendunt, ac per hoc indigni sunt pastoris nomine, vel prærogativâ gaudere, f. v. per A. l. m. atque præc. quat. eos, quos noveritis patronatus Ecclesiarum, & Ecclesiastica beneficia prædicto modo adeptos, si commoniti minimè resignaverint, nisi præscriptione, aut Episcopali concessione muniti fuerint, sublato ap. diffugio ab officio reddatis, & beneficiis alienos: & si nec sic destiterint, vinculo anathematis innodetis, & usque ad dignam satisfactionem teneatis, & teneri faciatis adstrictos. Ad (b) hæc quoniam quidam laici Ecclesias terris, & aliis possessionibus spoliant, ut sic viros Ecclesiasticos faciant coram seculari iudice litigare: præsentium vobis auctoritate injungimus, ut id publicè sub interminatione cuteris anathematis prohibere. Si quis autem prohibitionis vestræ contemptor extiterit, eum, si manifestum fuerit, ap. cess. excommunicationi subdatis, & usque ad dignam satisfactionem, sicut excommunicatos, faciatis attentius evitari.

NOTÆ.

1. (a) **C***onstitutis*] Ita etiam legitur in prima collectione, *sub hoc tit. cap. 27.* & post concilium Later. p. 50. cap. 33. ex quibus codicibus ita restituo litteram hujus textus.

(b) *Ad hæc.*] Verba quæ sequuntur, exposui in cap. cum sit 8. de foro *compet.*

Episcopi institutione. Quare pro hujus textus expositione existimo, in eo agi de eadem consuetudine, seu potius corruptela, quæ invaluerat in Anglia, videlicet, quod patroni conferrent Ecclesias, in quibus habebant jus patronatus, cum ipso patronatus jure, irrequisito Episcopo; quam improbat Alex. III. rescribens Abbatibus, Prioribus, & Canonicis Regularibus per Angliam constitutis, supra in cap. *cura*, eamque etiam in præsentis reprehendit rescribens Archiepiscopis, & Episcopis Angliæ: unde præsens textus exponendus est juxta textum in *dist. cap. cura*, & ibi adducta, videlicet, ut in eo agatur de Ecclesiis concessis per patronos monasteriis, & locis religiosis, quas de jure concedere non poterant sine consensu Episcoporum, cap. *consultationibus, de donat.* Sed cum hic consensus non pro institutione, sed pro solemnitate desideraretur, ideo si monasteria ipsa, vel personæ religiosæ Ecclesias illas per legitimum tempus tenuissent eas præscriptione acquirebant, juxta textum in *d. cap. cura.*

COMMENTARIUM.

2. **T**extus hic, prout compilatur à Raymundo in præsentis, levem, aut nullam difficultatem continet; siquidem omnino convenit supra traditis in cap. 4. *hoc tit.* videlicet, patronum propriâ auctoritate non posse Ecclesiam concedere irrequisito Episcopo, nec clericum posse de manu ipsius eam accipere. Sed prout hic transcribitur ex dicta prima collectione, difficilis est in illis verbis: *Nisi præscriptione, &c.* quæ omisit Raymundus, siquidem ex illis deducitur, præscriptione acquiri posse licitè Ecclesiam absque ulla